

ਪਿਛਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰੋ ਜਿਸਨੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

(21) r InLithettresult ਵਿੱਚ,ttthetwritnpietition*iscallowed.

24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2007 ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਹਰਿਆਣਾ ਰੋਡਵੇਜ਼, ਜੀਂਦ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਥੈਨਿਪ ਆਰਡਰ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾ ਪੀ-5) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮਤ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਐਮ. ਐਮ. ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸਬੀਨਾ, ਜੇ. ਜੇ.

ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2007 ਦਾ CWP ਨੰ. 5169

18 ਸਤੰਬਰ, 2008

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਆਰਟੀਕਲ. 226—ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ—ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣੀ ਅਤੇ ਐੱਸ. 304 ਭਾਗ I ਅਤੇ ਐੱਸ. 34 ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ—ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ— ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ - ਕੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ, ਹਾਂ - ਜਵਾਬਦੇਹ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸੰਭਾਵੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ - ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਘਾਟ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ - ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮੁੜ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਜੇ. ਟੀ. 2001(7) ਐਸਸੀ 587 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। 17 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਤੋਂ 5 ਅਕਤੂਬਰ, 1989 ਤੱਕ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 3 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਹ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। 1981 ਤੋਂ 8 ਮਈ,

1999। ਮੁਆਫੀ ਸਰਕੂਲਰ 11 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਤੋਂ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1999 ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 5 ਨੇ 3 ਮਈ, 1983 ਤੋਂ 17 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਅਧੀਨ ਮਿਆਦ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਮਿਆਦ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 17 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਤੋਂ 5 ਅਕਤੂਬਰ, 1989 ਤੱਕ ਉਹ ਆਜ਼ਾਦ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 5 ਅਕਤੂਬਰ, 1989 ਤੋਂ 8 ਮਈ, 1999 ਤੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਲਈ 8 ਮਈ, 1999 ਨੂੰ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 6 ਮਾਰਚ, 1998 ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਅਤੇ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1999 ਤੱਕ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਦੀ ਰਹੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 11 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(ਪਰਾ 25)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਕਾਸ ਚੈਟਰਜੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2004) 7 ਐਸਸੀਸੀ 634 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜੇਕਰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 20 ਮਾਰਚ 2003 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਘਾਟ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(ਪਰਾ 27)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਰਣਜੀਤ ਮਹਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਆਈ.ਕੇ. ਸੁਵੀਰ ਸਹਿਗਲ, ਐਡੀ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਲਈ ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।
ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 6 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੀ.ਕੇ.

ਐਮ.ਐਮ. ਕੁਮਾਰ, ਜੇ.

(1) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ 20 ਮਾਰਚ, 2003 (ਪੀ-5) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਗ੍ਰਹਿ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। 6 ਮਾਰਚ, 1998 (ਪੀ.ਆਈ.) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 3 ਤੋਂ 6 ਅਤੇ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਨੂੰ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਕੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 1988 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 589, ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੈ, ਅਤੇ 1989 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 784, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 6 ਮਾਰਚ, 1998 (ਪੀ-1) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਕਰੋ।

(2) ਤੱਥ: ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਬਮਾਲਾ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਭਦੌੜ ਹੈ। 24-4-1983 ਦੀ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਬਾਣਾ ਭਦੌੜ ਵਿਖੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 41 ਮਿਤੀ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ 1983 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, 2 ਅਗਸਤ, 1983 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨੌਂ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ 1st ਆਰਟੀਕਲਸ, ਬਮਾਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕੇਸ 30 ਮਾਰਚ, 1984 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1983 ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 41 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਤੇ 2 ਅਗਸਤ, 1983 ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਦੋਵੇਂ ਮਾਮਲੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਬਰਨਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। 29 ਜਨਵਰੀ 1986 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ (ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 3), ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 4), ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 5), ਘਾਲਾ ਸਿੰਘ (ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 6), ਦਇਆ ਸਿੰਘ (ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੋਂ), ਬਚਨ ਸਿੰਘ (ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੋਂ) ਅਤੇ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਕੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(3) ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਸ਼ੀ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ 1986 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 58-ਡੀਬੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸ਼ੀ/ਦੋਸ਼ੀ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

(4) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ 1988 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 589 (ਸੁਪਰਾ) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 784 ਆਫ 1989 (ਸੁਪਰਾ) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 6 ਮਾਰਚ, 1988 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। (PI) ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 304 ਭਾਗ I ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਕਮ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਪੈਰੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ:-

“ਪੀਡਬਲਯੂਜ਼-2 ਅਤੇ 7 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਭਾਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਪਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਹੀ ਢੁਕਵੇਂ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਇਸ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਇਸ ਖਦਸ਼ੇ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-2 ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਆਦਮੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ। ਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਾਜ਼ਰ ਸਿੰਘ 'ਤੇ 30 ਤੋਂ 40 ਰਾਊਂਡ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(M.M. Kumar, J.)

ਨਿੱਜੀ ਬਚਾਅ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 304 ਭਾਗ I ਦੇ ਨਾਲ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 304 ਭਾਗ I 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(5) 6 ਮਾਰਚ, 1998 (ਪੀ. ਆਈ.) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਬਮਾਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਘਾਲਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ 1998 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। 10 ਮਈ, 1988 ਤੱਕ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਘਾਲਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਨੇ 8 ਮਈ, 1998 ਨੂੰ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਬਮਾਲਾ ਨੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਕੱਟਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਤੁਲਨ ਵਾਕ. ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 11 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਤੋਂ 1999 ਤੱਕ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1998 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 3 ਨਵੰਬਰ, 1998 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੋਂ, ਜਦਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਘਾਲਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1999 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਗਭਗ 4/4 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਘਾਲਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 2/2 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ ਹੈ।

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ CWP ਨੰ. 11126 ਆਫ 2000 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਿਵਲ ਮਿਸ਼ਕ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। 2002 ਦਾ ਨੰਬਰ 4971, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਸੀਬਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। 31 ਜੁਲਾਈ 2002 (ਪੀ-2) ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਖਾਸਤ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਕੇ:-

"CM 4971/2002

ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੇ.ਟੀ. 2001(7) ਐਸਸੀ 587 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

"CWP 11126/2000

ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 6 ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 6 ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 6 ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਹੋਣਗੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 6 ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 2 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਉਠਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬੋਲਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਭਿਆਸ ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਆਰਡਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਆਮ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਦਸਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

(7) ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ-ਜਵਾਬਕਾਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਹਿ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਘਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ: ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰਨ ਹਮਾਇਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ।

(8) 31 ਜੁਲਾਈ, 2002 (ਪੀ-2) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀਓਸੀਪੀ ਨੰਬਰ 643 ਆਫ 2003 ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2 ਸਤੰਬਰ 2003 ਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ

ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਿਆ ਅਤੇ 1 ਦਸੰਬਰ, 2006 (ਪੀ-3) ਨੂੰ ਕਟੌਪਟ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ:-

“ਇਹ 31 ਜੁਲਾਈ, 2002 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ 6 (ਮੁੱਖ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ) ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ। ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਜੇਟੀ 2001 (7) ਐਸਸੀ 587 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ।

ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਇਹ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ 2003 ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਮਾਂਬੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 2 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਚੀਮਾ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਮੰਗਿਆ ਹੈ।

ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਮੌਕੇ ਵਜੋਂ 19 ਦਸੰਬਰ, 2006 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ.

(ਗ੍ਰਹਿ), ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣਗੇ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।”

(9) 18 ਦਸੰਬਰ, 2006 ਨੂੰ, ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਸੰਚਾਰ ਪਾੜੇ ਕਾਰਨ ਤੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼। ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਪੀ-4) ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 20/25 ਮਾਰਚ, 2003 ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, - ਮਿਤੀ 19 ਦਸੰਬਰ, 2006 (ਪੀ-6) ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 20/25 ਮਾਰਚ, 2003 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(10) ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 20/25 ਮਾਰਚ, 2003 (ਪੀ-5) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ/ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ: 3 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਮਿਤੀ 11 ਸਤੰਬਰ, 2001 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪ੍ਰਯੋਗਿਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ :-

“7. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 11 ਸਤੰਬਰ, 2001 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਸਰਵ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਸਵਿਸਾਖਾ ਸਿੰਘ, ਗਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਪੱਤਰ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ, ਮਹਿੰਦਰਸਿੰਘ ਪੱਤਰ ਮਹਿਮਾ ਸਿੰਘ, ਘਾਲਾ ਸਿੰਘ, ਪੱਤਰ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਪੱਤਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜੇਤੂ ਰਹਿਣਗੇ।” (ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

(11) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ 3 ਤੋਂ 6 ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਜੇਲ੍ਹ ਮੈਨੂਅਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਛੋਟਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 432 ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਟਾਂ ਵੀ। ਪੀਸੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 161. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 3 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕੂਲਰ ਅਨੁਬੰਧ R-3/1 ਤੋਂ R-3/9 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਸੰਭਾਵੀ ਓਵਰਰੂਲਿੰਗ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ 11 ਸਤੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 3 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ ਸਾਲ 1999 ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਕਾਫੀ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਕੱਟਿਆ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 6 ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਕਾਫੀ ਹਿੱਸਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 6 ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ, ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗਣਨਾਤਮਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਸ: ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(12) ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਊਂਟਰ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਫੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 6 ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, 20/25 ਮਾਰਚ, 2003 (ਪੀ-5) ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣਾ। ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਛੋਟਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਲਝਣਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(13) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ 20 ਮਾਰਚ, 2003 ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾ ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ.

ਇਹ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਦਸੰਬਰ, 2006 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੰਗਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੜਾਅਵਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

(14) ਨੂੰ 6 ਮਾਰਚ, 1998 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 4/2 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 6 ਅਨੁਸਾਰ ਘੱਲਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਈ ਗਈ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਿਰਫ਼ 2/2 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 6 ਨੇ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸਰਕੂਲਰ R/3/1 ਤੋਂ R/3/9 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 6 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਨੁਕੂਲ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉਚਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 3 ਤੋਂ 6 ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਲਈ ਸੰਭਾਵੀ ਖਤਰਾ ਹੈ।

(15) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸੁਵੀਰ ਸਹਿਗਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਕੇ. ਸਿੰਦਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਦੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 3 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕੈਦ ਕੱਟਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2001 ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 6 ਦੇ ਕੇਸ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 14 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਾਫੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪ੍ਰੈਲ, 1999. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨਲਾਮੇਲੂਅੱਪਲਾ ਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (3), (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਆਰ/3/10) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਲਾਭ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕੈਦੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਮੁਆਫੀ ਦੇ. ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(16) ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਕੂਲਰ ਅਨੁਬੰਧ R/3/1 ਤੋਂ R/3/9 ਤੱਕ ਕਾਫੀ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ:

ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

(17) ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 72 ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਾਰੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (4) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਨਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਗੈਰ-ਵਿਚਾਰਨ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਰਕਹੀਣ, ਪੱਖਪਾਤੀ ਜਾਂ ਮਾਲਾ-ਫਾਈ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ! ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਮਾਰੂ ਰਾਮ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਤਿ ਪਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (5) ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"... (i) ਰਾਜਪਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਧਾਰਾ 161 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਜਾਂ (ii)

- (3) 1989 ਸਪਲਾਈ (2) SCC 192
- (4) (1981) 1 SCC 107
- (5) (2000) 5 SCC 170

ਰਾਜਪਾਲ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ (iii) ਰਾਜਪਾਲ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਜਾਂ (iv) ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੁਝ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ; ਜਾਂ (v) *mala fi!de* ."

(18) ਵਿਕਾਸ ਚੈਟਰਜੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (6), ਈ. ਪੁਰੂ ਸੁਧਾਕਰ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ (7) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੈਰਾ-ਮੀਟਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(19) ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ 3 ਮਈ, 1983 ਤੋਂ 28 ਜਨਵਰੀ, 1986 ਤੱਕ ਅੰਡਰ ਟਰਾਇਲ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਨੂੰ 29 ਜਨਵਰੀ, 1986 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 29 ਜਨਵਰੀ, 1986 ਤੋਂ 17 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ, - 6 ਮਾਰਚ, 1998 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਸਨੇ 8 ਮਈ, 1998 ਨੂੰ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 3 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟੀ, 1998. ਹਰੇਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 6 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ. ਸਾਰੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਚਾਰ ਟੇਬਲਾਂ ਤੋਂ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਵਸਾਖਾ ਸਿੰਘ, 3 ਨਵੰਬਰ, 1998 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਇਆ।

320 (ਪਰਖ ਅਧੀਨ) ਮਿਆਦ	I.L.R. PUNJAB AND HARYANA	02	08	2008(2) 27
29-1-1986 ਤੋਂ 17-10-1987 (ਦੋਸ਼) ਦੀ ਮਿਆਦ		1	8	22
8-5-1988 ਤੋਂ 3-11-1988 (ਦੋਸ਼) ਦੀ ਮਿਆਦ		-	5	26
ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ		4	11	15
ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ		5	-	15
3-11-1998 ਤੱਕ ਮੁਆਫੀ ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ ਸਜ਼ਾ		10	0	0

(6) (2004)7 S.C.C. 634

(7) (2006) 8 S.C.C. 161

HARJINDER SINGH v. STATE OF PUNJAB AND OTHERS 3 17
(M.M. Kumar, J.)

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ 31 ਅਕਤੂਬਰ 1998 ਨੂੰ ਕੋਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਇਆ।

3-5-1983 ਤੋਂ 28-1-1986 ਤੱਕ (ਪਰਖ ਅਧੀਨ) ਮਿਆਦ	ਸਾਲ 02	ਮਹੀਨੇ 08	ਦਿਨ 27
29-1-1986 ਤੋਂ 17-10-1987 ਤੱਕ (ਦੋਸ਼) ਦੀ ਮਿਆਦ	1	8	22
8-5-1998 ਤੋਂ 31-10-1998 ਤੱਕ (ਦੋਸ਼) ਦੀ ਮਿਆਦ	—...	5	23
ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ	4	11	12
ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ	5	-	18
ਤੱਕ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁੱਲ ਸਜ਼ਾ	10	-	-
31-10-1998			

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 5 ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਮਹਿਮਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
3 ਅਕਤੂਬਰ, 1998 ਨੂੰ ਕੋਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

3-5-1983 ਤੋਂ 28-1-1986 ਤੱਕ (ਪਰਖ ਅਧੀਨ) ਦੀ ਮਿਆਦ	ਸਾਲ 02	ਮਹੀਨੇ 08	ਦਿਨ 27
29-1-1986 ਤੋਂ 17-10-1987 ਤੱਕ (ਦੋਸ਼) ਦੀ ਮਿਆਦ	1	8	22
8-5-1998 ਤੋਂ 31-10-1998 ਤੱਕ (ਦੋਸ਼) ਦੀ ਮਿਆਦ	—	5	23
ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ	4	11	12
ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ	5		18
10 ਤੱਕ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁੱਲ ਸਜ਼ਾ			
31-10-1998			

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 6 ਘੱਲਾ ਸਿੰਘ, ਪੁੱਤਰ ਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਏ

14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1999 ਨੂੰ ਕੋਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਮਿਤੀ	8-	-1998	
5		ਮਹੀਨੇ	ਦਿਨ
17-10-1987 ਨੂੰ	01	08	20
ਘੱਟ ਪੈਰੋਲ ਦੀ ਮਿਆਦ	-	1	12

ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਇਆ	1	7	8
ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ	—	11	6
8-5-1998 ਤੋਂ 14-4-1999 ਤੱਕ			
ਕੁੱਲ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਮਿਆਦ	2	6	14
ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਲਿਆ। ਛੋਟਾਂ ਮਹੀਨੇ 16 ਦਿਨ	89	7	5
16			16
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁੱਲ ਸਜ਼ਾ 10 ਮਾਫੀ		—	—

(20) ਉਪਰੋਕਤ ਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਡੂੰਘੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 5 ਨੇ 5 ਸਾਲ 15 ਦਿਨ / 5 ਸਾਲ 18 ਦਿਨ ਦੀ ਛੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਨੇ 7 ਸਾਲ 5 ਮਹੀਨੇ 16 ਦਿਨ ਦੀ ਛੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰਣੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 5 ਨੇ 3 ਮਈ, 1983 ਤੋਂ 17 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਤੱਕ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, - ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਕੱਟਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 6 ਮਾਰਚ, 1998 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 8 ਮਈ, 1998 ਨੂੰ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਕਤੂਬਰ/ ਤੱਕ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟੀ। ਨਵੰਬਰ, 1998. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਨੇ ਅੰਡਰ ਟਰਾਇਲ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਬਿਤਾਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 29 ਜਨਵਰੀ 1986 ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 17 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਤੱਕ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਦਾ ਰਿਹਾ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਮਿਤੀ 6 ਮਾਰਚ, 1998 ਨੂੰ 8 ਮਈ, 1998 ਨੂੰ ਅਤੇ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1999 ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(21) ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ 11 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਤੋਂ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1999 ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ R/3/1 ਤੋਂ R/3/8)। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਸਰਕੂਲਰ ਅਨੁਬੰਧ R/3/1 ਤੋਂ R/3/8। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 3 ਤੋਂ 6 ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕੱਟ ਰਹੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ, ਮਿਤੀ 10 ਨਵੰਬਰ, 1989 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ R/3/1); 5 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1992 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ R/3/2); 27 ਜਨਵਰੀ, 1994 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ R/3/3); 6 ਮਾਰਚ, 1995 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ R/3/4); 18 ਦਸੰਬਰ, 1996 (ਅਨੈਕਸ਼ਨ ਆਰ/3/5); 14 ਅਗਸਤ, 1997 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ R/3/6) ਅਤੇ 14 ਅਗਸਤ, 1998 (ਅਨੈਕਸ਼ਨ ਆਰ/3/7) ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਵਾਲ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 6 ਉਹਨਾਂ ਸਰਕੂਲਰ/ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ

ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਣਗੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਜ਼ਾਦ ਸਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(22) ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪੈਰਾਸ ਏ 8,9,10 ਅਤੇ 11 ਦੇ ਪੈਰੂਸਾਲੀਫ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕੂਲਰ ਅਨੁਬੰਧ R/3/1 ਤੋਂ R/3/8 ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਭਾਵੇਂ 1 ਸਾਲ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਮਹੀਨੇ 25 ਦਿਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 11 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ 14 ਅਗਸਤ, 1997 ਤੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਅਨੁਸੂਚੀ ਆਰ/ 3/1 ਤੋਂ R/3/6)। ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

"9. ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਿਤੀ 14 ਫਰਵਰੀ 1997 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਬਿਨਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 17/4 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਸਿਰਫ 2 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 25 ਦਿਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਸਨ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

Vi ਸਾਲ) ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹੈ।

(23) ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨੌਰੱਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (8) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੱਢੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ:

"ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਉਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾਕ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੌਰੱਤਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਜੇ.ਟੀ. 2000(3) ਐਸਸੀ 85) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ 'ਪੈਰੋਲ' ਅਤੇ 'ਫਰਲੋ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 'ਜ਼ਮਾਨਤ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਫੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਚੁੱਕੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 'ਜ਼ਮਾਨਤ' ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਦੋਸ਼ੀ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਕੱਟਿਆ ਹੋਵੇ, ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਮੁਆਫੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ."

(24) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕੂਲਰ ਅਨੁਬੰਧ R/3/1 ਤੋਂ R/3/9 ਵਿਚ 'ਜ਼ਮਾਨਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜੋਗਿੰਦਰ ਵਿਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰ) ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ

(25) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਫੀ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(8) ਜੇਟੀ 2000 (3) ਐਸਸੀ 85

ਉਹਨਾਂ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚੋਂ 3 ਤੋਂ 6 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਜ਼ਾਦ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ 5 ਅਕਤੂਬਰ, 1989 ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਕੂਲਰ ਆਰ-3/1 ਤੋਂ ਆਰ-3/9 ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। 17 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਤੋਂ 5 ਅਕਤੂਬਰ, 1989 ਤੱਕ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 3 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਹ 15 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। 1981 ਤੋਂ 8 ਮਈ, 1999। ਮੁਆਫੀ ਸਰਕੂਲਰ 11 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਤੋਂ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1999 ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 5 ਨੇ 3 ਮਈ, 1983 ਤੋਂ 17 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਅਧੀਨ ਮਿਆਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਮਿਆਦ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਿਤੀ 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 17 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਤੋਂ 5 ਅਕਤੂਬਰ, 1989 ਤੱਕ ਉਹ ਆਜ਼ਾਦ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 5 ਅਕਤੂਬਰ, 1989 ਤੋਂ 8 ਮਈ, 1999 ਤੱਕ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਲਈ 8 ਮਈ, 1999 ਨੂੰ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਦਾਲਤ, ਮਿਤੀ 6 ਮਾਰਚ, 1998 ਅਤੇ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1999 ਤੱਕ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਦੀ ਰਹੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 11 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕੂਲਰ (ਅਨੈਕਸ਼ਨ ਆਰ/3/1 ਤੋਂ ਆਰ/3/8) ਦਾ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।)

(26) 11 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਦੀ ਮਿਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ, ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੀਡੀਤ ਦੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਹਰ ਲਾਈ ਨਹਿਰੂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ: 3 ਤੋਂ 6 ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 12 ਅਕਤੂਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮਿਤੀ 5 ਅਕਤੂਬਰ, 1989 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸ਼ਿੰਦਰੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ 25 ਫਰਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਸੁਤੰਤਰ ਸਨ ਜਦੋਂ ਸਰਕੂਲਰ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1992 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਆਰ/3/2) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 27 ਜਨਵਰੀ, 1994 ਅਤੇ 6 ਮਾਰਚ, 1995 ਨੂੰ ਸਰਕੂਲਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਟਾਂ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਸਥਿਤੀ ਉਹੀ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਆਰ/3/3 ਅਤੇ ਆਰ/3/4)। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ 6 ਦੀ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਮੁਫਤ ਸਨ

15 ਦਸੰਬਰ, 1996 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਜਦੋਂ ਸਰਕੂਲਰ, ਮਿਤੀ 18 ਦਸੰਬਰ, 1996 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਆਰ/3/5) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 50 ਵੇਂ

ਵਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦ ਸਨ ਜਦੋਂ 14 ਅਗਸਤ, 1997 ਦਾ ਸਰਕੂਲਰ (ਅਨੈਕਸਰ ਆਰ/3/6) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 12 ਅਗਸਤ, 1998 ਨੂੰ ਸਰਕੂਲਰ (ਅਨੈਕਸਰ ਆਰ/3/7) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

(27) ਵਿਕਾਸ ਚੈਟਰਜੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਮਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 20 ਮਾਰਚ, 2003 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਮਨ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਉਹੀ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(28) ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੰਭਾਵੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(29) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਰਡਰ, ਮਿਤੀ 20 ਮਾਰਚ, 2003 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ R5) ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮਿਲਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 3 ਤੋਂ 6 ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮੁੜ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਦੋਸ਼ੀ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਨੰ. 3 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ ਸੁਪਰਡੈਟ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅੱਗੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ